

Stagehands: 'Flinke stappen in de goede richting'

Het was alweer even geleden dat in AV & Entertainment Magazine aandacht besteed werd aan het onderwerp stagehands. Onterecht misschien, aangezien ze bij zo'n beetje ieder evenement worden ingezet. Hoog tijd dus voor een gesprek met zeven aanbieders van 'handjes': "Stagehands worden steeds meer een volwaardig onderdeel van de crew".

De deelnemers

Marjolein van der Slikke, Stagehands
 Patrick Hop, PRO FM Events
 Jeffrey van der Hoorn, Freemind
 Frank van Pel, XXL Event Support
 Jurjen Sinnema, Crewworks
 Steve de Caluwé, The Concert Company Crew Division BV
 Jan Hartman, Hartman BV

Wie met mensen uit de evenementenwereld praat over stagehands, krijgt nog wel eens wisselende reacties te horen. Uiteraard komen dergelijke reacties voort uit persoonlijke ervaringen en zegt het weinig over 'stagehands in het algemeen'. Mensen die het getroffen hebben en met goede stagehands te maken hebben ge-

had, zullen zich immers anders over de stagehands uitlaten dan iemand die ooit een mindere ervaring heeft gehad. Alle stagehandleveranciers over één kam scheren is dan ook onmogelijk, maar een geluid dat je regelmatig hoort is dat opdrachtgevers soms bang zijn te maken te krijgen met studenten die weinig verstand van za-

ken hebben. "Onterecht", zo begint Frank van Pel, die al snel bijval krijgt van de rest. "Het ligt aan de vraag van de opdrachtgever wat ze geleverd krijgen. Er wordt geluisterd naar de eisen die gesteld worden en voor veel taken zijn studenten prima te gebruiken. Het moeten echter wel studenten met de juiste instelling zijn natuurlijk."

Jurjen Sinnema is het er mee eens: "De opdrachtgever bepaalt. Een rij met hekken zetten op een vlak terrein kan iedereen, als je maar zorgt dat er ook iemand bij zo'n groep is die leiding kan geven. Andersom is het dan ook juist goed om er niet tien 'leiders' neer te zetten, omdat het nu eenmaal niet werkt wanneer je tien kapiteins op een schip zet."

Nieuwe mensen

Ook volgens Jeffrey van der Hoorn bepaalt de klant uiteraard altijd wat hij geleverd krijgt: "Het is soms alleen een probleem wanneer de klant niet duidelijk is in zijn vraag. Ze vragen dan om een paar mensen om 'wat werk' te doen, maar op locatie blijkt er dan veel meer nodig te zijn. Zelf werk ik met een redelijk vaste groep van een man of veertig van wie ik precies weet wat ik aan ze heb, maar er zijn ook bedrijven die nieuwe mensen een dag nadat ze zich hebben aangemeld al naar een klus sturen." Patrick Hop is één van de aanwezigen die aangeeft dat dit niet per definitie een probleem is: "Voor bepaalde klussen kun je die mensen prima inzetten, als je er maar voor zorgt dat het maar een klein onderdeel is van de groep die je op pad stuurt." "Het hangt ook af van hoe groot je bent", vult Jan Hartman aan. "In de wintermaanden kun je de klanten nu eenmaal beter precies op maat bedienen dan in de drukker zomermaanden. Als zich in juni of juli iemand meldt, dan werkt 'ie bij mij de volgende dag. Kun je lopen? Mooi, dan kun je morgen werken." Steve de Caluwé ziet dat het feitelijk twee kanten op werkt: "Het is belangrijk om voor een goede samenstelling van je ploeg te zorgen en de juiste mensen op de juiste plaats te krijgen, maar opdrachtgevers moeten ook beseffen dat we stagehands leveren en geen technuten."

Mentaliteit

Voor de stagehandleveranciers is het van belang werknemers te vinden met de juiste mentaliteit. Dat blijkt soms moeilijk genoeg, meent ook Steve de Caluwé: "We zijn dan ook streng is ons selectiebeleid, want je ziet gewoon dat een goede mentaliteit al lang niet meer vanzelfsprekend is. Als ze bij ons met de handen in de zakken binnenkomen, dan komen ze echt niet

aan de bak. Zo'n instelling wordt door de overige crewleden ook niet geaccepteerd. Het gaat om de teamspirit en niet om de individuen. Op die manier wordt dat wel uitgefilterd." Frank van Pel haakt hier op in: "Het ligt misschien ook aan waar je gevestigd zit. Wij zitten in Haarlem en als wij lokaal gaan adverteren om mensen aan te trekken, dan melden zich voor 99% jongens die niemand wil hebben. Daarom hebben wij nu ook een wervingsbureau in Polen geopend. In het hoogseizoen komen zo twee bussen met Polen deze kant op om voor ons te werken. Daarmee kun je misschien moeilijker communiceren, maar dat kun je begeleiden. Bovendien heb je dan wel mensen die nog écht willen werken." Jan Hartman vraagt zich af of het niet marktverziekend is om goedkope krachten uit Polen te halen. Van Pel: "Daar is geen sprake van, aangezien we hen precies hetzelfde betalen als onze Nederlandse krachten. Er zijn overigens opdrachtgevers die er absoluut niet op zitten te wachten, maar er zijn er ook genoeg die het prima vinden. Als die mensen maar hard willen werken; en dat doen ze."

Vertrouwen

Wat alle partijen sterk merken, is dat de evenementenwereld echt een wereldje is van 'het elkaar werk gunnen'. Als opdrachtgevers tevreden zijn en weten wat ze aan je hebben, zullen ze niet snel naar een ander overstappen om een paar euro uit te sparen. Er wordt dus niet alleen naar de prijs, maar vooral ook naar de kwaliteit gekeken. "Al wordt soms wel op de verkeerde manier naar de prijs gekeken", merkt Jeffrey van der Hoorn op. "Ze zien dan dat je bijvoorbeeld een iets hogere prijs per uur rekent, maar ze verliezen daarbij uit het oog dat je het werk ook in een paar uur minder doet dan die goedkopere partij." Toch blijft het dus met name een kwestie van gunnen en blijkt dat opdrachtgevers het liefst samenwerken met een voor hen bekende partij. "Vertrouwen speelt een enorme rol. Dat merk ik ook steeds meer bij de aanvragen", verduidelijkt Patrick Hop. "Ze willen namen en foto's van de stagehands en van de tien mensen die ze bestellen, moeten er dan minstens drie zijn waarmee ze al eerder te maken hebben gehad. Dat komt ook om-

Frank van Pel

Jan Hartman

Jeffrey van der Hoorn

Tonnie Buitink

Tonnie Buitink, evenementenmanager TU en oprichter van de Enschede Ploeg, kon helaas niet aanwezig zijn bij de tafeldiscussie, maar laat hier toch zijn licht schijnen op (de ontwikkelingen in) de wereld der stagehands. Buitink merkt onder andere op dat hij inderdaad nogal eens ziet dat mensen met te weinig verstand van zaken worden ingezet bij evenementen: "En dat zijn lang niet altijd studenten. Bedrijven vinden het soms belangrijker om maar steeds groter te worden, maar dat gebeurt dan zonder dat men de kwaliteit kan blijven waarborgen. Wij hebben duidelijk gekozen voor een niet al te grote organisatie met veel kwaliteit. We willen iedereen kennen en doen veel klussen dan ook op basis van vertrouwen. We gaan dan ook niet bewust achter klussen aan – al helemaal niet achter de klussen van anderen. Ik heb er namelijk echt de pest aan wanneer anderen dat wel doen." Over onveilige situaties op de werkvloer is Buitink al even duidelijk: "Daar ben je zelf bij. Onze mensen mogen niets doen wat onveilig is, ook niet om de opdrachtgever een plezier te doen. Zonder heftruckbewijs wordt er niet gereden en drank en drugs zijn al helemaal uit den boze." En op de opmerking dat het onmogelijk is om bij al het personeel het kennisniveau up-to-date te houden: "Daarom willen wij ook geen grote, lompe organisatie zijn. Iedereen moet het leren en moet daar ook de kans voor krijgen. We proberen dan ook bij iedereen de kennis op peil te houden. Van de andere kant maak je het jezelf daarmee wel moeilijker door de lat zo hoog te leggen." Een veelgehoord geluid is dat nogal eens gebalanceerd wordt op de grenzen van allerlei regels, waaronder regels omtrent arbeidstijden. Buitink: "Dat is iets waar ik absoluut op tegen. Men heeft het over veiligheid, maar laat mensen soms veel te lang werken. Natuurlijk komt het soms voor dat er doorgewerkt moet worden, maar dat gebeurt dan is goed overleg. Als baas ben je verantwoordelijk voor je mensen en daar hoort ook een stukje bescherming bij."

Jurjen Sinnema

Marjolein van der Slikke

dat de stagehands steeds meer worden gezien als een serieus onderdeel van de crew."

Keurmerk

Regelgeving is, net zoals bij de veel andere disciplines in de evenementenwereld, nog altijd een heikel punt op het gebied van stagehands. Toch is iedereen het er wel over eens dat het goed zou zijn als er bijvoorbeeld een algemeen geldend keurmerk zou komen. Ook een duidelijke, aparte branche CAO zou welkom zijn. Marjolein van der Slikke: "Wij zijn daarom bijvoorbeeld ook lid van de branchevereniging VVEM, die flink actief is op dat gebied. CAO, regelgeving, veiligheid...het zijn allemaal onderwerpen waar de vereniging zich voortdurend mee bezighoudt. Het is natuurlijk ook juist iets voor een branchevereniging om daar een voortrekkersrol in te vervullen." Jeffrey van der Hoorn vindt een keurmerk een goed idee: "Nu heb je wel allerlei certificaten die iedereen kan halen, maar dat is toch niet echt een garantie voor kwaliteit. Iedere 'nono' die een boek leest, kan die certificaten halen, maar dat wil echt niet zeggen dat ze ook daadwerkelijk goed werk kunnen leveren." Het creëren van een keurmerk brengt echter wel de nodige moeilijkheden met zich mee. "Want hoe moet je de mensen überhaupt keuren", vraagt Frank van Pel zich af. "Nu is het voor ons, met een redelijk vaste kern van werknemers misschien nog

wel toe te passen, maar bij een bedrijf met de omvang als dat van Jan Hartman wordt het moeilijk. Bovendien geldt zo'n keurmerk dan voor het bedrijf, maar het gaat er niet om dat ik achter het bureau met een 'goedgekeurd-stempel' op mijn hoofd zit, het gaat om de mensen die de vloer op moeten." Ook een duidelijke CAO is zoals gezegd gewenst volgens de aanwezigen. Jan Hartman heeft de zaken op dat gebied al goed geregeld: "Wij hebben namelijk een aparte Hartman CAO", legt hij uit. Een algemene CAO lijkt ook Jurjen Sinnema een goed idee, alleen vraagt hij – evenals de rest – zich enigszins af bij wie die rol moet liggen. Aan de ene kant zou je die rol bij de overheid moeten kunnen neerleggen, maar aan de andere kant wordt ook opgemerkt dat je overheid wat dat betreft voor moet zijn, omdat je anders met totaal onwerkbaar regels komt te zitten. "Dat is ook wat de VVEM probeert te doen", legt Marjolein van der Slikke uit. "We moeten er mensen met verstand van zaken bijhalen, omdat er bij de overheden op dit gebied gewoon een gebrek aan kennis is." Patrick Hop suggereert een volgende stap: "Aangezien de VVEM dergelijke dingen wil regelen en Jan Hartman zijn zaakjes wat dat betreft al goed geregeld heeft, moet de VVEM dan niet gewoon eens een keer met Jan gaan praten?"

Geen 'rocket science'

Het gebrek aan kennis bij de overheid eta-

Mike Vullings

Ook Mike Vullings (Brabant Crew Service) kon niet bij de tafel discussie zijn en ook hij etaleert hier zijn visie op de ontwikkelingen op het gebied van stagehands. Zo ziet hij nog geregeld mensen met te weinig verstand van zaken op de werkvloer: "Al zie ik de laatste jaren wel een trend onder collega-bedrijven om mensen op te leiden. Met de huidige regelzucht in Nederland verwacht ik ook dat het binnen een paar jaar onmogelijk is om ongeschoold personeel nog verzekerd te laten werken." Een keurmerk kán volgens Vullings goed zijn. "Afhankelijk van wat het keurmerk voorstelt. Kun je het straks simpelweg ergens kopen, of wordt er daadwerkelijk naar de kwaliteit op de werkvloer gekeken?" Ook over het al dan niet komen van een branche CAO is Vullings helder: "Maar daarbij moet wel goed gekeken worden naar wat er met de branche wordt bedoeld. Ik denk bijvoorbeeld dat de risico's in de theaters op een ander vlak liggen dan bij de grote publieksevenementen. Daarnaast werken bijvoorbeeld riggers in zo'n ingewikkelde situatie, dat bemoeienis van ambtenarij-achtige figuren het wel eens gevaarlijker kunnen maken." Of de branchevereniging een voortrekkersrol moet vervullen in deze kwestie weet Vullings niet: "Welke branchevereniging moet dat doen? Het gevaar hierin is natuurlijk dat een algemene branchevereniging compromissen moet sluiten tussen de verschillende disciplines in de branche. Je krijgt dan óf een nietsbetekenend poldermodel, óf slechtere arbeidsomstandigheden en – situaties in bepaalde sectoren van de branche."

Patrick Hop

Steve de Caluwé

leert zich ook op andere manieren. Neem bijvoorbeeld de ARBO. "Daar weten ze gewoon niet wat ze met onze branche aanmoeten", vertelt Jurjen Sinnema. "Wij hebben zelf eens een handboek voor de podiumbouw gemaakt en dat stuurden we op naar de inspecteur. Hij had nog nooit van zijn leven zoiets gezien, maar was erg enthousiast." Jeffrey van der Hoorn heeft ook een aparte ervaring gehad met een inspecteur: "Wij hebben er namelijk eens eentje weggestuurd omdat hij zelf geen veiligheidsschoenen droeg. 'Ja, maar ik ben de inspecteur', probeerde hij nog. Maar juist daarom had hij al beter moeten weten." Steve de Caluwé vindt bovendien de informatie die je van de ARBO krijgt vaak niet verduidelijkend: "Daar zeggen ze bijvoorbeeld dat je er 'alles aan gedaan moet hebben om het zo veilig mogelijk te laten gebeuren'. Toch denkt Frank van Pel dat het door de overheid geregeld gaat worden: "Volgens mij kan dat ook niet anders. Het kan toch niet zo zijn dat ze maar blijven toestaan dat we de dingen 'zomaar' blijven doen?" Op de vraag of het mogelijk is om bij alle stagehands zelf het kennisniveau wél op peil te houden, is het antwoord duidelijk. Jeffrey van der Hoorn: "Bij mensen die bijvoorbeeld alleen licht doen kun je daar wel voor zorgen, maar bij de mensen die alles doen is het onmogelijk." Steve de Caluwé vult aan: "Het is natuurlijk ook geen 'rocket science' wat we doen. Geregeld verzorgen we intern of extern workshops en opleidingen voor de jongens, maar de belangrijkste kennis is toch wel de kennis over veilig werken."

Risico's

Veiligheid. Het belangrijke woord is maar weer eens gevallen. Hoe staat het eigenlijk in zijn algemeenheid met de veiligheid op de werkvloer? Steve de Caluwé: "In mijn ogen zijn er wel evenementen waar door een hoge werkdruk wel eens onveilige situaties ontstaan, maar ik kan niet zeggen dat er per definitie teveel van dergelijke situaties zijn." Marjolein van der Slikke: "Dat begint volgens mij ook al bij de opleidingen. Ik heb zelf een evenementenopleiding gedaan en één van de meest belangrijke aspecten werd daar inderdaad gevormd door veiligheid." Patrick Hop: "Volgens mij wordt het met name onveilig als mensen gedurende een hele tijd lange dagen maken en daarna dan ook nog eens gaan reizen. Daarom kies ik er dan ook liever voor om de jongens in een hotel onder te brengen bij meerdaagse klussen. Dan vermijd je al veel risico's. Natuurlijk worden onder tijdsdruk wel eens de randjes opgezocht, maar de veiligheidsregels zijn er toch in je eigen belang." Met de veiligheid gaat het sowieso wel de goede kant op, ziet ook Jan Hartman: "Er wordt in mijn ogen veel aan gedaan. Natuurlijk zijn er verschrikkelijke incidenten, zoals het dodelijke ongeluk van Benno Goldewijk bij de Rolling Stones vorig jaar, maar dat zijn dan ook écht incidenten. Vroeger gingen mensen met gymshoenen het dak in, nu loopt iedereen met veiligheidsschoenen, helmen en harnassen. Dat zijn toch flinke stappen in de goede richting."